Anul 44-lea | Preţul 3 Lei | Cenzurat
Duminecă 12 Ianuarie 1936 | No. 2

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, naţională şi politică, înfiinţată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREŢUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăţi şi autorităţi 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacţia şi Administraţia:
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă Poştă)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAŢIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
Preţul înseratelor
Un şir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

„Foaia Poporului" în viaţa satului ardelean

Constatările unui cărturar

Nu odată am primit la redacţia foii, scrisori de încurajare şi laudă la adresa vechiului organ de propagandă culturală, naţională, politică şi economică, care apare pe vatra Sibiului de aproape o jumătate de veac.

Din anumite considerente, am renunţat ca să le dăm publicităţii aceste încrestări, deşi ele erau trimise pentru a fi încrestate în paginile foii. Cu toate că n'am putut să satisfacem dorinţelor, totuşi o seamă de prieteni şi abonaţi ai foii, continuă să ne trimită în fiecare săptămână scrisori, prin care se sârguesc să scoată la suprafaţă meritele ce le are „Foaia Poporului" în propăşirea vieţii culturale, economice şi politice de pe vatra satelor noastre ardelene.

Cam în acest fel, un bun cărturar, care trăeşte în mijlocul poporului dela ţară, de mai bine de zece ani, a binevoit a ne scrie constatările, pe care le-a făcut în acest deceniu, cu privire la rolul „Foii Poporului" în procesul de înaintare şi de formare a cetăţeanului român.

*

„Am constatat cu multă bucurie — ne spune cărturarul nostru — că aproape toţi credincioşii mei, cari au abonată „Foaia Poporului" şi îşi încălzesc sufletul dela duhul slovei pe care o încrestaţi de mai bine de 40 de ani, sunt socotiţi ca cei mai buni, corecţi şi paşnici gospodari ai satului pe care îl păstoresc. Aproape toţi dintre credincioşii mei, cetitori ai „Foii Poporului", s'au distins în viaţa satului, ocupând înaltele funcţiuni ca: primari, consilieri comunali, epitropi la biserică, bărbaţi de încredere în lucrările de reformă agrară etc.

Anul trecut, am încercat să înjghebez un „sfat sătesc", pentru a deslega cu ajutorul lui o seamă de probleme economice, bisericeşti şi culturale; în afară de orice partid politic, — fiindcă subsemnatul nu fac nici un fel de politică. In acest scop am adunat la „Casa culturală" întreagă obştea satului, pe care îl păstoresc de zece ani, şi le-am spus gândurile mele.

Poporul dornic de propăşire, a primit ideia mea şi am trecut la alegerea „Sfatului sătesc", constătător din 30 de gospodari, cari să nu aibă datorii la bănci, să nu fi suferit nici o condamnare judecătorească şi multe alte condiţii, cari erau prevăzute în statutele pe care le-am întocmit în acest scop.

Obştea adunată în Casa culturală a procedat la alegere prin vot liber a „Sfatului sătesc".

Indeplinindu-se toate formele, m'am retras cu cei 30 de aleşi ai poporului la locuinţa mea parohială, pentru a întocmi programul de muncă şi a vedea ce trebue lucrat în interesul obştesc.

Nu ştiu cum, printre multe alte discuţii, veni vorba şi despre gazete. Folosindu-mă de discuţia ridicată, mi-am luat îndrăsneala să descos pe fiecare membru al sfatului nou ales, întrebându-l ce gazetă citeşte şi ce păreri are despre ea. Nu mică mi-a fost mirarea când am aflat, că dintre cei 30 membri ai sfatului obştesc, aleşi ai credincioşilor mei, 26 erau abonaţi vechi ai „Foii Poporului".

Abia prin această împrejurare am putut să-mi dau seama de meritul pe care „Foaia Poporului", care apare la Sibiu de mai bine de 40 ani, l-a avut în viaţa satelor şi mai ales în formarea cetăţeanului cu virtuţi alese. Plin de mulţumire sufletească, am pornit la muncă, cu sprijinul şi înţelepciunea sănătoasă, a acestor „elevi" ai „Foii Poporului". Intr'un timp, relativ scurt, am reuşit cu ajutorul „sfatului sătesc" să fac minuni în acest sat de sub poalele munţilor... (Dar fiindcă nu vreau să-mi laud eu activitatea mea, rog să nu-mi publicaţi acum numele şi satul meu.)

Dacă, azi, ar veni cineva să mă întrebe, cum de am putut să fac atâtea lucruri folositoare în satul, pe care îl păstoresc, i-aş spune fără prea mult înconjur:

— Cu ajutorul „Foii Poporului" dela Sibiu, care mi-a format pe cetăţeanul corect, cinstit şi dornic de muncă productivă... Sfatul meu sătesc, cu care am lucrat toate câte le vedeţi, a primit şcoala vieţii, cetind slova rumegată şi cumpănită a „Foii Poporului". *Un preot din Mărginime.*

*

Am făcut această spicuire din scrisoarea cărturarului dela sat, lăsând cetitorilor nostri şi altora cari vor ceti aceste rânduri să verifice dacă ele cuprind sau nu adevărul. Orice observaţie şi părere o primim cu mulţumire.

N. Nicoară-Dobârceanu.

Preşedintele Statelor-Unite despre pace şi războiu

Se declară contra războiului şi contra dictaturii. — Numai 10 sau 15 la sută din populaţia lumii vreau războiu

In zilele trecute a făcut mare senzaţie, în toată lumea, declaraţiile preşedintelui Roosvelt al Statelor-Unite. Intr'o şedinţă solemnă a corpurilor legiuitoare, preşedintele Roosvelt a dat cetire unui Mesaj de importanţă covârşitoare pentru viitor. Acest mesaj a fost transmis prin radio în lumea întreagă. De atunci încoace e viu discutat în toate părţile lumii, dar îndeosebi în Europa.

Mare încordare în Europa

Constatând situaţia periculoasă din zilele de faţă, preşedintele Roosvelt declară între altele:

„Incordarea a ajuns atât de departe în Europa, încât a sosit clipa, în care popoarele din America trebue să ia cunoştinţă de reaua voinţă crescândă, de ţintele vădite spre atac, de înarmările neîncetate şi de starea de enervare. Această stare de lucruri cuprinde în ea multe din acele planuri, cari în mod obişnuit conduc la tragedia unui războiu general.

„Aceiaş situaţie se poate observa şi în celelalte continente. Numeroase naţiuni sunt gata să facă războiu pentru chestiuni individuale (planuri singuratice) de ordin economic sau social.

„Cuvintele acestea le spun cu multă chibzuială. Dar eu ştiu, că nu vor plăcea acelora, cari înţelegând că e vorba de ei, şi le vor lua asupra-le.

Cine vrea războiu?

„Numai acele popoare, cari n'au putinţa de a se guverna după regule democratice, urmează orbeşte calea arătată de aceia, cari caută să ţină puterea în mână cu forţa (dictatorii).

„Sunt apoi naţiuni, cari caută putinţa de a se întinde, sau vreau repararea unor nedreptăţi isvorîte din războaie mai vechi, naţiuni cari caută întinderea comerţului sau aşezarea populaţiei de trecere din ţara proprie.

„Aceste naţiuni ar face mai bine, să dea dovadă da răbdare, căci dacă cererile lor se vor afla de drepte, probabil că se vor găsi şi alte mijloace paşnice de a li se face dreptate.

„E regretabil, că aceste popoare s'au întors cu nerăbdare la vechea credinţă în legea sabiei şi la gândul nebun, că ele singure sunt cele mai alese, iar celelalte popoare trebue să înveţe dela ele şi să le fie supuse lor.

Cât reprezintă războinicii?

„Pacea în lume şi bunăvoinţa oamenilor paşnici sunt stingherile numai de 10 sau 15 la sută din populaţia lumii, populaţii cari sunt conduse de dictaturi şi regimuri autocratice.

„Imi dau seama de gravitatea situaţiei, punând faţă în faţă diferitele popoare ale lumii.

„Dar, acest fel de a vorbi este îndreptăţit de însemnătatea pe care pacea sau războiul o are pentru civilizaţie şi ca atare şi pentru Statele Unite.

„Pacea este primejduită numai de câţiva şi nu de mulţi. Ea este ameninţată de aceia, cari urmăresc să cucerească puterea numai pentru dânşii.

Ce va face America?

„După părerea mea, Statele-Unite ale Americei vor urma o neutralitate bine ordonată (vor hotărî că nu se amestecă în războiu).

Iar de încheiere, preşedintele Roosvelt mai spune: „Gândul de căpetenie al popoarelor, care alcătuesc naţiunile democrate (libere), trebue să fie, de a împiedeca naşterea sau prelungirea instituţiilor autocratice (dictaturile), care aduc sclăvia înlăuntrul graniţelor unei ţări şi agresiunea (atacul) în afară de graniţă".

Ce urmăreşte preşedintele Roosvelt?

A voit să se declare contra dictaturilor din Europa (Italia şi Germania), cum şi contra războiului de cucerire pe care de ani de zile îl poartă Japonia în China.

Preşedintele Roosvelt, în mesajul său, nu spune nume de persoane sau de ţări. E însă limpede ca soarele, că unde bate el şi unde vrea să fie auzit.

In situaţia prezentă, e de înţeles, ca America să se declare neutră (nepărtinitoare pentru orice amestec). Dar nu mai puţin se poate vedea, că dacă totuşi s'ar porni un războiu, America va fi de partea celui atacat.

Pentru moment să ne bucurăm însă de mesajul preşedintelui Roosvelt, care desigur va mai potoli puţin pofta războinilor; asupra lor a căzut ca o bombă mesajul american.

Ce a spus dl Ion Mihalache la Câmpulung?

Partidul naţional ţărănesc va urma la guvern, după plecarea liberalilor

Ca la fiecare început de an, şi de data aceasta dl Ion Mihalache, preşedintele partidului naţional ţărănesc, a făcut importante declaraţii politice, în faţa aderenţilor din judeţul Muscel, cari s'au întrunit în localul Clubului din oraşul Câmpulung, în ziua de 5 Ianuarie 1936.

După ce au luat cuvântul o seamă de fruntaşi ai partidului naţional ţărănesc, din judeţul Muscel, — a urmat la cuvânt dl Ion Mihalache, care a spus, între altele următoarele:

Partidul naţional ţărănesc e gata să-şi ia răspunderea guvernării, cu toate urmările acestei răspunderi, care se ia în ceasurile acestea de grea cumpănă.

Am suspendat o acţiune (adunarea dela 14 Noemvrie. Not. Red.) răspunzând unui înalt apel regal. N'am renunţat la ţel. Am, dimpotrivă, credinţa că ne-am apropiat şi mai mult de el.

Partidul naţional ţărănesc e însă gata să reexamineze situaţia, dacă va fi nevoe, spre a grăbi răsturnarea guvernului Tătărescu.

Am credinţa, că partidul naţional ţărănesc deţine azi cheia situaţiei şi mi place să cred, că nu va fi nevoe de o nouă luptă.

O judecată bună ordonă, ca guvernul Tătărescu să plece şi tot aceea judecată ordonă ca noi să preluăm conducerea.

Devotamentul nostru monarhic e în deajuns cunoscut şi îmi place să cred, că aceeaşi dragoste o are şi Regele în noi. In plus, ne împinge, dela spate valul mulţimei.

Alegerile parţiale

Vin alegerile parţiale. O simplă formă constituţională. Nouii deputaţi şi nouii senatori nici nu vor avea timpul să vadă unde e Camera şi Senatul. Ne vom prezenta la aceste alegeri pretutindeni şi vom cuceri alegerile.

Ceva pentru guvernul Tătărescu

Am părerea că dl Tătărescu nu-şi dă seama nici când spune adevărul şi nici când nu spune adevărul.

Ne întrebăm: Nu vede guvernul, nu vede nici Suveranul, că sărăcia se întinde, că veniturile scad, iar sarcinile se îndoesc şi că moneta s'a prăbuşit şi ea la jumătate?

Ce urmează?

Desnodământul nu poate fi decât plecarea guvernului şi chemarea partidului naţional ţărănesc la cârma ţării. Există şi în politică o judecată sănătoasă a faptelor. Dacă această judecată continuă să fie mereu răsturnată, ajunge să se răzbune.

Sunt însă convins, că înţelepciunea va triumfa, în cele din urmă, iar dacă aceasta nu se va întâmpla totuşi, atunci ne vom face datoria cu mijloace proprii sau cu cele care ne vor fi impuse — a încheiat dl Ion Mihalache declaraţiile d-sale.

Ce mai e nou pe frontul african

După ştirile proaspăt sosite, situaţia pe frontul african, pare a deveni din ce în ce tot mai complicată.

Intre cele două tabere ale armatelor de nord s'au produs în aceste zile mari încăerări cari s'au sfârşit cu câţiva morţi şi răniţi. Aviaţia italiană a lucrat în această parte a Abisiniei cu bune izbânzi, stârnind în rândurile armatelor negre mare spaimă.

La Sud

pare a se desfăşura mari operaţii. Rasul Desta, a pornit ofensiva cu trei coloane de câte 20 de mii de oameni.

Coloanele italiene le comandă în această parte generalul Graziani, care dispune de un material desăvârşit, ca autoblindate, tancuri, etc.

Invălmăşala dela Areri

O încăerare mai mare care a avut loc zilele acestea este a se aminti cea dela Areri, localitate aşezată la vreo 60 km. la nord de localitatea Dalo, pe malul drept al canalului Daria. Din pricina ploilor care au căzut din belşug în timpul din urmă, tranşeele, în care se găseau ascunse o parte din trupele negusului, au fost pline de apă, aşa încât soldaţii abisinieni n'au putut să lucreze aşa cum s'ar fi aşteptat. Folosindu-se de aceasta, armatele italiene au dat buzna peste negri omorînd 150 şi lăsând răniţi alte câteva sute.

După cât se vede, marea ofensivă care se trâmbiţa acum o săptămână, n'a început să se deslănţue încă. Cele câteva neînsemnate încăerări, cari s'au produs în această săptămână par a nu interesa prea mult. Se aşteaptă ca săptămâna viitoare să fie mai bogată în ştiri mai interesante. In unele cercuri diplomatice se crede, că răfuiala între cele două tabere se va potoli, date fiind silinţele pe care Anglia şi Franţa le fac din nou pe lângă Musolini, pentru a-l aduce la ordine. După cât se vesteşte Musolini încă ar dori pace. Rămâne să vedem ce ne mai aduce viitorul..

Guvernul întârzie să ajute băncile din Ardeal

Sub acest titlu, ziarul „Patria", care apare la Cluj, scrie între altele următoarele:

„Nu a trecut prea mult timp dela ţinerea la Cluj a congresului economic al Ardealului, care trebuia să ducă la o înviorare a creditului, datorită unei noui politici din partea Băncii Naţionale.

In plin congres se citise chiar un comunicat al guvernului, prin care se arăta, că problema a fost examinată şi că vindecarea ei nu va întârzia.

Urmând acestor făgăduieli ale guvernului, o delegaţie a băncilor ardelene s'a prezentat, zilele trecute, domnului ministru de finanţe, cerându-i să grăbească cu înviorarea creditului din Ardeal.

S'a făgăduit suma de 117 milioane lei, dar aceasta a rămas numai un simplu făgăduaş, care până acum nu s'a împlinit".

Ce se petrece în alte ţări

EGIPTUL pare a deveni tot mai neastâmpărat, de când s'a pornit războiul italo-abisinian. Motivul: se agită tot mai mult idea, de a se scutura de Englezi, cari sunt adevăraţii stăpânitori ai Egiptului, ce face parte din marile colonii engleze. Săptămânile trecute studenţii egipteni au început demonstraţii la Cairo, cerând o mai mare neatârnare a Egiptului faţă de Anglia. Guvernul englez a cedat politicos, lărgind constituţia (drepturile egiptenilor). Dar bagseamă, că oamenii tot nu se astâmpără, căci mai nou se anunţă următoarele: De anul nou trupele egiptene au primit un ordin de zi, să dea orice ajutor poliţiei pentru înăbuşirea tulburărilor din Egipt. Guvernul egiptean a mai dat ordin, ca toţi studenţii dela universitate sau licee să fie eliminaţi dacă nu vor lua parte la cursuri sau vor îndemna la grevă pe colegii lor.

GRECIA se pregăteşte pentru noui alegeri. Din acest prilej, bătrânul bărbat de stat Venizelos a trimis regelui George o telegramă cu următorul cuprins: Exprim respectuos speranţa, că M. Sa va putea prin alegeri libere să refacă domnia regimului democraţiei încoronate, pe care Grecia l-a avut în timpul îndelungatei domnii a regelui George I. Aşa s'a putut face unitatea naţională sfărâmată de 20 de ani. Dacă Suveranului îi izbuteşte aceasta, ţara întreagă îi va fi recunoscătoare. La această telegramă, regele George a răspuns mulţumind călduros bătrânului Venizelos. — Grecii se gândesc serios să înlăture frământările politice. Dar la noi cine se gândeşte?

GERMANIA are nevoe de colonii. Aceasta pare a fi cuvânt de ordine, în cercurile politice germane, în timpul din urmă. La fel se petrec lucrurile şi în cercurile economice. Intr'o dare de seamă a Camerei de comerţ şi industrie din Hamburg (cel mai mare port german) se spune: Germania are dreptul mai mult ca oricare altă ţară, să aibă un teren de întindere economică, căci populaţia Germaniei e foarte deasă şi industria foarte desvoltată. — Tot în felul acesta motivează ţinta lor Japonia şi Italia, cari vreau să se întindă, prima în China, a doua în Africa. Aşa se provoacă războaiele. Citiţi ce spune preşedintele Roosvelt.

INFORMAŢIUNI

DI IULIU MANIU, conducătorul Ardealului de eri şi de azi, neobositul luptător pentru drepturile poporului român pe care l-a iubit şi îl iubeşte cu neprecupeţire — a împlinit 63 ani de viaţă. De pe întreg cuprinsul Ardealului şi al celorlalte provincii ale ţării se ridică din acest prilej curate urări de: Sănătate şi ani mulţi înainte pentru fericirea Neamului!

† Generalul CONSTANTIN RADULIAN, care la 1 Aprilie 1919, când a fost avansat colonel, a primit comanda regimentului 90 Infanterie în Sibiu, a încetat din viaţă, după anul nou, la Râmnic-Vâlcea. Răposatul a luat parte în 1913 la campania din Bulgaria, cu gradul de căpitan, iar în 1916 ca maior s'a distins în luptele de pe muntele Pologaş, conducând trupele române cari au înaintat până la Sadu şi Veştem, aproape de Sibiu. Originar din Râmnic-Vâlcea şi luând parte la luptele date între Vâlcea şi Sibiu, e de înţeles, că după războiu a dorit să servească în garnizoana Sibiu, unde a fost unul dintre primii ofiţeri români superiori. Examenul de general l-a făcut în 1928. Pentru meritele câştigate în războiu a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazu". Ştirea morţii a produs o vădită impresie în sânul populaţiei române sibiene, care l-a cunoscut şi apreciat. — Transmitem îndureratei familii sincere condoleanţe!

TIMBRUL DE AVIAŢIE. Din Bucureşti se anunţă, că la Ministerul de finanţe se lucrează la un proect de lege pentru estinderea timbrului de aviaţie. — Adecă şi mai multe timbre de aviaţie!

† DUMITRU BUNEA, preot ortodox în comuna Sadu, jud. Sibiu, s'a stins din viaţă în urma unei gripe, Marţi 24 Decemvrie 1935. N'a fost aderentul foii noastre din consideraţii politice. Aceasta nu ne împiedecă însă a releva rodnica activitate ce a desvoltat-o pentru comuna sa, îndeosebi pe teren economic când cu reforma agrară, luându-se la luptă cu Saşii. Şi a biruit, în interesul Sădenilor, cari îi păstrează amintirea.

EXAMENUL DE DEFINITIVAT al învăţătorilor se va începe la 10 Aprilie 1936. Amănuntele se vor publica în curând. Aşa anunţă Ministerul Instrucţiunii.

O MARE MIŞCARE ÎN ARMATĂ se anunţă pentru 1 Aprilie 1936. Pe viitor, aşa se spune, înaintările se vor face la 1 Aprilie. La alte date nu se vor face decât schimbările strict necesare în interesul serviciului şi cele cu caracter de urgenţă.

O AGRESIUNE neobişnuită până acum în Ardeal, s'a întâmplat la Cluj. Dl Emil Săbău, redactor la „Patria" din Cluj, bănuit că ar fi dus campanie prin presă contra dlui prof. Ştefănescu-Goangă, a fost atacat şi bătut în cursul nopţii din 3 spre 4 Ian. c., de către nişte grefieri dela Curtea de Apel din Cluj. Presupusa vină a dlui Săbău este în legătură cu „afacerea Burtică", care a murit în mod misterios şi despre a cărui soţie se colportează multe svonuri în Cluj. Cazul e unic în felul său: Grefieri, constituiţi în bandă, să bată un ziarist, care chiar presupunând că a greşit — ceeace nu e dovedit — putea fi altcum pedepsit de justiţie. Direcţia ziarului „Patria" a înaintat protest Ministerului Justiţiei, iar Sindicatul Presei Române din Ardeal a depus o plângere Preşedintelui Curţii de Apel. — Regretăm enorm astfel de barbarie în Ardeal şi cerem pedepsirea agresorilor.

UN NOU COLABORATOR AL „FOII POPORULUI". Începând cu acest număr, la „Colţul plugarului luminat", începem să publicăm cu multă plăcere sfaturile dlui *Valer Mihălţan*, profesor la Şcoala Normală din Făgăraş, un bun cunoscător al problemelor economice. E locul potrivit să amintim, că dl Valer Mihălţan, este fiul părintelui răposat Dumitru Mihălţan, din comuna Slimnic, jud. Sibiu. Mai mulţi ani d-sa a ocupat postul de agronom al Şcoalelor Normale din Galaţi şi Făgăraş. In acest timp d-sa a putut să se adâncească în toate tainele pământului şi a cultivării lui, făcând îndelungate încercări în toate ramurile agriculturii. Rugăm pe cetitorii noştri să citească cu luare aminte, sfaturile date de acest prieten al agricultorilor şi unde e cu putinţă să se încerce traducerea în practică a acestor sfaturi folositoare. Noului colaborator al nostru îi trimitem salutul frăţesc!

MERSUL TRENURILOR de călători şi marfă s'a schimbat cu ziua de 10 Ianuarie 1936. S'au făcut multe schimbări la plecările şi sosirile trenurilor. In unele gări trenurile vor opri mai mult ca până acum.

FRIG IN AMERICA, CALD IN EUROPA. In săptămânile din urmă, în America de Nord a fost un mare frig, care acum la Bobotează a ajuns până la 33 de grade la Montana şi în alte părţi. Se crede, că acest val de frig va trece în curând în Europa. Pentru moment, însă, în Europa domneşte vreme călduroasă, ba prin unele ţări — ca de pildă Franţa — sunt chiar mari revărsări de ape.

AUR DIN NISIPUL DUNĂRII vreau să scoată Cehoslovacii. Spre acest scop a fost înfiinţată o societate cu un capital de 13 ½ milioane coroane cehe. Societatea e condusă de savantul profesor Bohumil. Lucrările pentru extragerea aurului din nisipul Dunării vor începe în curând în regiunea de Sud a Slovaciei. — Negăsind destul aur în pietrile munţilor, Cehoslovacii au început să cerceteze nisipul apelor. Asta dovedeşte hărnicie şi pricepere.

O EXPOZIŢIE ŞI TÂRG DE VINURI se aranjează la Diciosânmărtin, în localul fostei prefecturi. Deschiderea se face Duminecă 19 Ianuarie 1936, la 10 ore a. m. Vor fi expuse vinuri din judeţul Târnava Mică, care e renumit prin cultura viei şi a vinurilor superioare. — Această activitate merită toată lauda, căci urmăreşte o mai bună valorificare a produselor podgorenilor. Servească şi altora ca pildă vie!

PATRU GEMENI a născut bucovineanca Elena Hortiuc, din comuna Zastavna, jud. Cernăuţi. Un copil a murit după câteva ceasuri, trei trăesc şi sunt deplin sănătoşi, iar tânăra dar voinica mamă îi alăptează pe toţi.

SUPRAVIZITA MEDICALĂ a tinerilor premilitari din oraşul Sibiu, născuţi în anul 1915, 1916, 1917, cari la vizita medicală au fost propuşi pentru a fi scutiţi sau amânaţi de instrucţia premilitară, va avea loc Joi 23 Ian. 1936 la orele 8 şi jum. dimineaţa în sala cea mare a Prefecturii judeţului.

CUNUNII. Ioan Ghişe şi Maria Muntean, îşi vor serba cununia religioasă Duminecă în 12 Ianuarie c., în biserica ort. din Poiana.

— Maniu Ghişe şi Miluţa Dăncilă, îşi vor serba cununia religioasă Duminecă în 19 Ian. c., în biserica ort. din Poiana. — Le dorim fericire!

PARASTAS. Duminecă în 12 Ianuarie 1936, ora 10 ½ a. m., în amintirea răposatului protopop Nicolae Togan, se va oficia parastasul de un an dela moartea sa, în biserica română gr.-cat. din Sibiu, strada Protopop Rusu.

MAI MULTE MII DE COPACI au fost acoperiţi de pământ în Italia la Val Nervia, unde s'a întâmplat zilele trecute o mare prăbuşire de pământ de pe nişte dealuri.

PLOILE CĂZUTE IN FRANŢA au produs multe pagube. Atât înainte cât şi după anul nou, în loc de zăpadă care să rămână, au fost ploi şi lapoviţă. Marele râu Sena s'a revărsat în departamentul Indre et Loire, unde un pod de cale ferată s'a prăbuşit chiar în momentul când un tren urma să treacă peste el. Conducătorul trenului a frânat repede, mai multe vagoane au deraiat, dar victime n'au fost, pasagerii s'au ales cu spaima. In vestul Franţei încă au fost mari inundaţii.

MOTOARE DE AVIAŢIE FĂRĂ ZGOMOT anunţă că a inventat un inginer englez dela uzinele „Bristol Aeroplane Company". — Ar fi o invenţie de mare folos, îndeosebi în caz de războiu.

Cum au fost primite baterile „DURA-REX". *Pentru a-i ţine şi mai departe în curent pe cetitorii noştri, ne-am interesat după sărbători la UZINELE DURA asupra rezultatului experienţelor de până acum. — Precum ni se comunică, rezultatele practice întrec chiar şi aşteptările cele mai mari. — Au trecut abia câteva săptămâni dela apariţia bateriilor DURA-REX pe piaţă şi se arată de acum un interes atât de viu pentru aceste produse lipsite de acid şi fâşâig, încât se poate trage concluzia, că în scurtă vreme se va trece la întrebuinţarea exclusivă a acestora. — Capacitatea de durată în depozit nemărginită şi capacitatea mare de durată de funcţionare, garantează, conform celor stabilite de specialişti, pentru audiţia cea mai perfectă şi economie. — Atragem atenţiunea onor. noştri cetitori asupra acestora.* 1643

STROE şi VASILACHE la Sibiu. Duminecă 12 Ianuarie a. c. ora 9 seara, va avea loc, în sala teatrului orăşenesc din Sibiu, piesa hazlie TIC TIC TIC, reprezentată de neîntrecuţii comici români Stroe şi Vasilache, împreună cu artiştii dela teatrul Majestic din Bucureşti. Bilete la Foaia Poporului şi seara la cassa.

Deşteptătoare cu preţurile cele mai reduse la **Emil Höchsmann** bijutier, Sibiu str. Regina Maria 41. 1570

VIZA carnetelor de identitate pe anul 1936, ale pensionarilor de stat, civili, militari şi a pensionarilor clerului de stat de toate cofesiunile, se va face de şeful staţiei Sibiu, în sala de recepţie cl. I, gara Sibiu, în fiecare zi dela ora 15 până la ora 17.

Răi plătitori la Foaie

In fiecare săptămână constatăm, că sunt mulţi abonaţi, cari nu plătesc. Şi între ei sunt şi de cari pot dar nu vreau. Aceasta nu este nici frumos, nici lucru creştinesc. Dintre aceştia mai dăm azi pe următorii: Gligore Zegan, Vaida Recea, jud. Făgăraş; Ion Coşmulete Vaideni-Vâlcea; Dumitru Todor, Valea Mare, jud. Severin; Cotfas Nicolae l. Gavril, Varviz, jud. Mureş; Romulus Banciu, Streja Cârţişoara, jud. Făgăraş; Matei Pervulescu, Sviniţa, j. Caraş Ilie Bordeiu, Tălmaciu, j Sibiu; Ioan Voicu, Urlaţi, jud. Prahova; Alimpie Grecu, Pecineşca, jud. Henedoara. — Alţii vor urma dacă nu-şi plătesc datoria.

CINE câştigă trei abonaţi la „Foaia Poporului", primeşte o carte de cetit.

Cumpăraţi „Călindarul Poporului" pe anul 1936

Editura şi tiparul „Tipografia Poporului". Redactor responsabil: H. N. BRATU.

Trăgând cu urechea
în dreapta şi stânga

Pentru duşmanii foii

Veronică: Noroc şi voe bună, măi soaţă!... Ce-i de mi-te arăţi aşa de cătrănit?

Pintilie: D'apoi cum să nu mă cătrănesc, când nu pot s'o scot la căpătâiu cu sucheatul de Gheorghe? El ţine a lui înainte, că astăzi poţi să citeşti foi „pe de gratis", şi că ăia cari îşi abonează foi pe plată, au bani de aruncat.

Veronică: Adică cum vine asta?

Pintilie: Cum dracu să vină?! Tu ştii, că Gheorghe se scaldă în toate apele: bate palma şi cu unii şi cu alţii; când e libărar, când e vaidist, când e cu noi, când trece cu garda... şi Dumnezeu îl mai ştie cu cine s'a mai cuscrit. Şi asta numai cam de un an încoace.

Veronică: Cum se poate una ca asta? Gheorghe se socotea un om cu scaun la cap.

Pintilie: Tocmai asta mă nedumireşte şi pe mine! Nu ştiu ce poate să-i fi abătut minţile... Eu cred că Gheorghe s'a făcut om de nimica, numai de când s'a lăsat de „Foaia Poporului"... Căci după cum spuneai şi tu: până cetea foaia regulat, era om cu cumpănă şi cu vorbe rumegate.

Veronică: Cu asta vrei să spui că Gheorghe nu mai primeşte „Foaia Poporului"?

Pintilie: Vezi bine că nu! A rămas vre-o doi ani în restanţă, nu i-a mai putut plăti şi i-o oprit foaia. Astă-vară au venit la el, nu ştiu ce domni din partidu care dă foi pe gratis. Aceştia i-au spus, că să nu-l mai doară capul de beleaua cu restanţa la foaie, pentru viitor îi vor da ei una pe gratis, numai să treacă în partidul lor. Zâs şi făcut! Gheorghe a bătut palma, şi astăzi ceteşte foaie pe gratis, iar de restanţa pe care o are la „Foaia Poporului", nici nu-l doare capul. Aşteaptă să-l dea în judecată. Căci, îşi zice el, în rătăcirea lui: domnul director dela „Foaia Poporului" şi aşa nu stă în cei 280 lei, pe care îi are el de plată, ca restanţă pe 2 ani. Şi-apoi unde mai pui — zice Gheorghe — că a fost deputat şi, că doar şi-a făcut bani destui.

Veronică: După cum îmi spui tu, Gheorghe trebue să fie „şui" de minte. Apoi chiar să zicem, că domnul director al foii a luat destui bani cât a fost deputat: E cinstit lucru, ca să pofteşti să ceteşti „Foaia Poporului" pe gratis, când te gândeşti, că în jurul ei sunt atâţia, cari muncesc aşteptând la lună să li-se plătească truda lor?! De unde va putea să le plătească, dacă vom face toţi ca Gheorghe? Eu am auzit pe de altă parte, că un deputat nu capătă mai mult decât îi trebue să trăiască în Bucureşti, când se ţin şedinţe. Alta este, dacă face bani cu lucruri necinstite şi necorecte. Atunci are destui. Asta o cred şi eu. Dar aşa ceva n'am auzit dela nime despre directorul „Foii Poporului". Şi e păcat de Dumnezeu a presupune ce nu-i adevărat. Şi-apoi la urma urmelor „Foaia Poporului" e un bun al nostru al tuturor. In ea nu se scrie numai ce le place domnilor dela redacţie. Nu ţi aduci tu amin te, în câte rânduri ni s'au apărat drepturile noastre, ale acelora cari stăm lângă pământ?! Şi-apoi numai câte sfaturi folositoare n'am cetit eu în gazetă! Chiar părintele Antinie mi-a spus, că e una dintre cele mai vechi şi mai bune foi poporale de pe vatra Ardealului... şi doar părintele Antinie e liberal, dar cu toate astea el o are abonată de aproape 30 de ani.

Pintilie: Da, da, dar uite că bolândul de Gheorghe zice, că până poate să cetească pe de gratis, de ce să mai plătească?!

Veronică: Apoi, eu, drept să-ţi spun: foaia pe care o ceteşte Gheorghe pe bogdeaprostea, eu nici în ogradă n'aş băga-o, dar necum în casă. E numai otrava, care i-a otrăvit sufletul şi lui Gheorghe, ca la mulţi alţii. Aşa e lucru gratuit! Ca marfa jidanului. Eu par'că n'aş putea ceti o foaie, pe care ştiu că n'o plătesc.

Pintilie: Tot aşa şi eu! Dar uite că mai sunt şi de aceia cari pentru un blid de linte se despart de prietenul cel mai bun, care l-a sfătuit aproape o viaţă întreagă. Căci trebue să ştii: Gheorghe a avut „Foaia Poporului" mai bine de 20 ani, iar de când a apărut moda să citeşti foi pe gratis, s'a lăsat de ea.

Veronică: S'a şi făcut „om de treabă" de când ceteşte foile gratuite! Nu-l vezi, că nu se ţine o adunare în sat, unde el să nu facă pe răsvrătitul?! Se ceartă cu toată lumea! N'ai văzut, numai cu dascălu ce-o făcut, când a ţinut serbarea aceea în şcoală!? Amar de capul lui.

Pintilie: Eu zic aşa: Cum e duhul slovei, pe care o ceteşti în gazetă, aşa îţi va fi şi sufletul! Din partea mea susţin: „Foaia Poporului" e bună, merită să o ceteşti şi plăteşti! Asta e o datorie de bun Român!

Săgeată

Calendarul Poporului pe 1936

care se tipăreşte de **51** ani, se află de vânzare la toate librăriile.

Din bogatul cuprins al ácestui calendar, pe care îl cumpără aproape fiecare ţăran, amintim:

1935 şi 1936
Ce ne-a adus anul 1935 şi la ce ne putem aştepta în anul 1936
După 150 ani dela revoluţia lui Horia
Horia la Împăratul
† Gheorghe Crişan, cu fotografie
Din străduinţele ţărănimii
† Victor Lazăr, cu fotografie
Aurul negru (petrolul din lume)
† Ioan Bota, cu fotografie
Povestea unui om sărac
Ingrijirea grădinei de legume
Scrisoare de sărbători
O nouă rasă de porci în Germania
Grecia este din nou Regat
Colţul lui Snoavă
Minunea dela Maglavit
Trăgând cu urechea
Abisinia

Reţete de mâncări — Sfaturi pentru gospodine

Poezii populare, Doine şi strigături adunate de prin diferite părţi ale ţării noastre

Proverbe şi Glume pentru tineri şi bătrâni.

Calendarul e împodobit cu

diferite fotografii din ţară şi străinătate

din care amintim:
Horia, Cloşca, Crişan
Congresul ofierilor la Sibiu
Zăcăminte de petrol
Musolini şi Negusul Abisiniei
Laval şi Baldwin
Fanfara »Andrei Şaguna« Sibiu
Regele Greciei
Condylis, Venizelos
Hitler—Göring
Icoane din Avrig
Petrache Lupu, (diferite vederi) etc.

Târgurile din calendar sunt puse după luni şi comune, fiind însemnate cele de vite şi de mărfă. Sunt cele mai complecte târguri, fiind cuprinse târgurile din ţara întreagă.

Calendarul cuprinde multe şi folositoare ANUNŢE de unde poporul poate să-şi comande toate cele de lipsă

Preţul calendarului este **15 lei bucata**

Cu trimiterea pe poştă, un singur exemplăr costă 30 lei, 2 ex. 18 lei în plus pentru poştă, 3 ex. 22 lei pentru poştă, 4 ex. 25 lei în plus pentru poştă. — 5 calendare se trimit pe poştă pentru 15 lei de fiecare calendar, adecă plătind noi posta. — 10 calendare costă 12 lei bucata şi pentru poştă 20 lei deosebit. — 20 bucăţi costă 12 lei bucata şi 30 lei posta deosebit. — 50 bucăţi se dau cu 10 lei bucata, plus 50 lei pentru poştă

Calendarul se trimite numai după primirea banilor, iar la persoane cunoscute sau abonaţilor cu ramburs. La necunoscuţi nu trimitem nici cu ramburs, căci s'a întâmplat de a venit coletul înapoi şi am plătit spese mari de poştă. — Ce nu se vinde, primim înapoi până în 15 Februarie.

Pentru câţiva lei cetitorul are în casă un calendar, cu atâtea lucruri bune şi sfaturi folositoare, dupăcum am arătat mai sus

Comandele sunt a se adresa la:

Librăria „Foaia Poporului" în Sibiu

Strada Mitropoliei No. 12. Telefon No. 182.

Dr. GHEORGHIU I.

specialist în boli şi operaţiuni nas, gât şi urechi s'a mutat în strada Regina Maria 57 (lângă palatul societăţii „Prima Ardeleană").

Consultă între orele 1—7 d. a.

MIRESE

găsiţi cununi şi toate articolele necesare cât mai ieftine şi mai bune şi **vrâste pe căciuli la Juni,** la firma

VIOLA

atelier de flori artificiale
Sibiu, str. Regina Maria 14
16454

Care e **cel mai nimerit cadou** de onomastică, de nuntă, de Sărbători?
Cartea de bucate **„Meniuri"** de S. Racoviţă
Cea mai căutată de bunele gospodine:
Pentru comenzi: SIBIU Librăria Foaia Poporului.
16431

Şcolari! Toate recvizitele le puteţi cumpăra mai ieftin numai la: „Foaia Poporului".

16478

Beţia

Cine voeşte a scăpa de patima aceasta uricioasă să întrebuinţeze „Antibetinul Veres" scutit legal, preparat de mult încercat, care desgustă beţivul de băuturi spirtoase. Rămâne fără gust se poate da pătimaşului fără ştirea lui. Mii şi mii scrisori de recunoştinţă. 2 flacoane 300 lei. Spesele poştale şi ambalaj în regie proprie la Farmacia »Vulturul Alb« Lugoj, No. 34, Banat.

Cereri la armată

pentru amânare, din cauză de studii se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului"

Declaraţii

pentru fierberea rachiului se află de vânzare, cu preţul de 100 lei pe 100 bucăţi, la Librăria »Foaia Poporului«. Trimiterea poştă costă cu 20 lei mai mult.

Cuvinte pentru „Foaia Poporului"

„Cum am devenit ziarist"

O amintire a părintelui Iuliu Maior dela Blaj

Cu prilejul sărbătoririi celor 25 gazetari ardeleni, părintele Iuliu Maior, profesor şi redactorul gazetei „Unirea Poporului" dela Blaj, scriind un articol în „Gazeta Antirevizionistă", dela Arad, a făcut câteva însemnări despre „Foaia Poporului", scriind, printre altele, următoarele:

Eram absolvent de clasa a treia gimnazială, când, în vara anului 1899, cineva, nedescoperit până în ziua de astăzi, dădea foc zilnic, când unei şuri ori grajd, când unei case din oraşul Reghin. Eram atât de sigur că, ori înainte, ori după masă, trebue să isbucnească vre-un incendiu, încât stăteam aproape toată ziua în turnul bisericii istorice, zidită de Petru Maior, şi bătând clopotele în dungă, îndată ce vedeam ieşind fum mai gros, ca să ia de veste pompierii şi locuitorii oraşului. Imi plăcea nespus de mult această ocupaţie de clopotar şi eram mândru când mă lăudau vecinii, că eu observasem mai întâiu incendiul.

Intr'o zi însă am văzut fumul fabricei de cărămidă din strada Dedradului şi în credinţa, că este incendiu, am bătut în dungă clopotele. De astă dată se răsculaseră vecinii contra clopotarului, care, amărât de atâta băgare de vină, veni şi mă îmblăti cu un par de fasole. De atunci n'am mai bătut clopotele într'o dungă, cu toate că incendiile se mai ţineau încă lanţ.

Tata ne cetea regulat acasă, mamei şi nouă copiilor, săptămână de săptămână, cu voce înaltă din, „Foaia Poporului" dela Sibiu. Şi noi copii, ascultam cu mare atenţiune cele scrise în gazetă şi ne miram, de unde ştie gazeta aceea tot ce se întâmplă în ţară şi străinătate.

Intr'o seară, pe când citea tata la masă o informaţiune din „Foaia Poporului", mi-a trăsnit prin minte să descriu şi eu zilnicele incendii dela Reghin şi să le trimit la gazetă. N'am spus nimănui nimica, m'am apucat şi am scris, am cerut apoi dela mătuşa 5 creţari pentru timbru şi am trimis ştirea la „Foaia Poporului" dela Sibiu.

Nu-şi poate nime închipui marea mea bucurie când, după o săptămână, citeşte tata din gazetă despre incendiile dela Reghin şi adaugă: „oare cine să fi trimis ştirea aceasta la gazetă?"

Eu n'am zis nimic, poate voiu fi roşit puţin, dar roşaţa mea n'a băgat-o în seamă nimenea şi astfel am rămas nedescoperit.

De atunci trimeteam tot mereu câte o ştire două, când la „Foaia Poporului" dela Sibiu, când la „Gazeta Transilvaniei" dela Braşov, la cari era abonat tatăl meu şi în cari, văzându-mi publicate şirele, îmi creştea inima de bucurie şi mândrie.

Populaţia din România a crescut peste 19 milioane

Pe marginea unei socoteli dela sfârşitul anului 1935

Ca în fiecare an, şi anul acesta s'a întocmit de către autorităţile în drept o statistică (socoteală, numărătoare), pentru a se putea constata, care este numărul populaţiei ţării. Această aşa zisă statistică, cuprinde toată mişcarea ce s'a produs în sânul populaţiei României, în cursul anului trecut: naşteri, morţi etc. Lucrarea s'a făcut sub supravegherea dlui Sabin Manuilă, directorul „Buletinului demografic din România" şi din el desprindem câteva date, presupunând că interesează pe cetitorii noştri.

Cifrele din socoteală, la prima vedere, sunt cât se poate de îmbucurătoare: populaţia României a trecut în anul trecut peste 19 milioane locuitori. Acest spor l-a făcut în partea cea mai mare populaţia românească, ceeace ne face să ne întărim nădejdile în puterea de viaţă şi înmulţire a poporului daco-roman.

Bucuria primelor cifre, cari ne arată numărul populaţiei înmulţită prin naşteri, dispare când privim cifrele, cari ne arată numărul morţilor. S'a constatat, că sunt judeţe unde cazurile de moarte ating un procent de peste 40 la sută anual. Procentul cel mai mare, care se adaugă la cazurile de moarte, îl ridică populaţia satelor, unde grija doftoricească lasă mult de dorit.

Statistica este şi mai înspăimântătoare, când privim cifrele care arată cazurile de moarte în rândurile pruncilor. Din acest punct de privire, se pare că România atinge cifra cea mai urcată, în cazurile de moarte ce se produc anual în rândurile crudelor vlăstare.

La sfârşitul acestei lucrări, întocmitorii pricepători au ţinut să scoată la iveală şi cauzele, care produc acest mare număr de morţi în rândurile copiilor. In primul rând se constată — în unele judeţe şi regiuni ale ţării — o slabă îngrijire medicală. Astfel din cei 10.000 copii morţi în luna August a anului 1935, sub vârsta de un an, numai 20 la sută au putut să se bucure în ceasurile de durere şi suferinţă, de supravegherea medicului.

Restul?

Restul a trebuit să se mulţumească cu linguriţa, în care preotul îi ducea la gură sfânta cuminecătură, pentru a-i da slobozenia creştinească, pe drumul fără întoarcere.

*

Spicuind aceste lucruri, ne luăm sarcina de a ruga pe cei cu răspundere faţă de dăinuirea în bune condiţii a acestui neam, să ia în mai de aproape proteguire, vlăstarele care se sting, fără ajutorul doctoricesc, acolo în colibele umile şi întunecoase din satele noastre.

Domnilor doctori pământeşti! îndreptaţi-vă munca spre sate, puterea noastră de viaţă şi dăinuire! *N. N. D.*

Piedeci în calea exportului nostru de porumb în Ungaria

Zilele acestea ziarele din Budapesta au publicat lungi dări de seamă asupra situaţiei importului de porumb românesc în Ungaria. Din aceste dări de seamă se desprinde constatarea că, acum câteva săptămâni, s'au ivit piedeci în calea importului românesc, piedeci cari au fost înlăturate, câtva timp, datorită înţelegerilor dintre cele două Bănci Naţionale, românească şi maghiară.

Zilele trecute importul s'a oprit, însă, fără veste, şi — după părerile ziarelor ungureşti — nici nu mai pot fi nădejdi pentru a putea să fie reluate în curând aceste legături.

Gazetele ungureşti spun, că această încetare a exportului de porumb românesc în Ungaria este urmarea refuzului instituţiilor financiare româneşti, în ceiace priveşte încasarea contra-valorii (preţului) porumbului exportat în termen de 45 zile. (Aceasta e o condiţie care s'a stabilit atunci când am încheiat legăturile economice cu Ungaria).

O altă bubă ar fi şi aceea, că Banca Naţională a României nu ar voi să primească plata în lei, iar Ungaria spune că nu poate plăti în altă valută. România cere plata în o valută tare (franci elveţieni sau francezi, lire engleze etc.)

In faţa acestor piedeci, guvernul se vede silit a trimite la Budapesta o delegaţie de specialişti — aşa se spune — pentru a desnoda această problemă, discutând la olaltă cu reprezentanţii maghiari.

URARE!

lui Iuliu Maniu, cu prilejul împlinirii a celor 63 ani de viaţă şi luptă pentru drepturile Naţiunei Române...

In ceasurile acestea albe şi înseninate,
Cari se 'nfrăţesc cu largul zărilor albastre—
Urări de: Ani bogaţi şi plini de sănătate...
Înălţăm din cheutoarea piepturilor noastre.

Şi-ţi mai dorim tărie 'n faptă şi în gând,
Izbândă 'n lupta: „Totul pentru Naţiune"!
Să-i văd în juru-ţi cum se strâng
Copiii unui neam a cărui stea nicicând n'apune.

In sufletele noastre, fapta ta să încolţească,
Ca roadă 'mbelşugată Ţara să culeagă,
Pe Rege de ispite mâna ta să ni-L păzească,
Şi o domnie glorioasă să o simtă ţara 'ntreagă!

8 Ianuarie 1936. *Nic. Obeadă.*

Starea semănăturilor

Lipsa de zăpadă produce temere de îngheţ şi ger

Din partea Ministerului de Agricultură şi Domenii se dau următoarele amănunte:

Intre 15 şi 31 Decemvrie vremea a fost cu totul neobişnuită pentru această lună. Cerul a fost mereu acoperit de nori, a plouat în tot cuprinsul ţării, iar zăpezi şi îngheţuri — de altfel destul de slabe — nu s'au produs decât în regiunile de munte şi în nord-estul ţării.

Această situaţie este deocamdată prielnică semănăturilor, căci vegetaţia, mai ales în câmpia Dunării şi în aceea a Tisei, nu a fost întreruptă, ci îşi continuă desvoltarea. Chiar semănăturile făcute cu întârziere au răsărit şi culturile au o culoare verde sănătoasă.

Pentru o mai bună ilustrare a situaţiei, dăm câteva rapoarte din diferite judeţe şi părţi ale ţării. Astfel:

Jud. *Satu Mare.* Zăpada căzută s'a topit. De prezent pământul pe alocuri puţin îngheţat. Culturile de toamnă se prezintă bine, desvoltate şi înfrăţite.

Jud. *Rădăuţi* (Bucovina). Timpul a fost nouros. Din cauza ridicării temperaturii, zăpada s'a topit.

Jud. *Bacău* (Moldova). Pământul este desgheţat, însă toate lucrările agricole au încetat, neputându-se executa nici arăturile de ogor. Starea semănăturilor s'a îndreptat.

Jud. *Teleorman* (Oltenia). Timpul a fost nouros cu foarte puţin îngheţ. Semănăturile n'au suferit nimic şi se prezintă în bună stare de vegetaţie.

Jud. *Ialomiţa* (şesul Dunării): Starea semănăturilor de toamnă (grâu, orz, secară şi rapiţă) este foarte bună, datorită timpului călduros şi destulă umezeală.

Din jud. *Sibiu* s'a raportat ministerului următoarele: Toate semănăturile de toamnă, graţie umezelii provenită din zăpada topită şi a temperaturii ridicate (aerul cald) continuă a se desvolta. Au răsărit pretutindeni şi semănăturile întârziate.

Colţul plugarului luminat

Fasolea Soia

Dela un timp încoace se vorbeşte foarte adesea-ori despre fasolea Soia şi de-aceia cred nimerit a da cetitorilor acestui ziar câteva lămuriri despre cultura şi folosul ei.

Fasolea Soia are înfăţişarea foarte asemănătoare cu fasolea noastră oloagă, trunchiul ei e puţin lemnos, drept şi înalt de 60 cm. până la 1 m., cu multe rămurele şi foi trilobote. La subţioara fiecărei foi creşte o floare cu codiţa scurtă, de culoare albă, galbenă sau violetă, după varietate, din care mai târziu se formează tecile, care, în cele mai multe cazuri, au câte patru boabe.

Atât trunchiul cât şi foile şi tecile sunt acoperite cu perişori mici şi foarte deşi. Boabele sunt rotunde, lungureţe şi culoarea lor e brună-roşiatecă, cu buricul alb. Unele varietăţi au culoarea bobului galbenă sau violetă.

Unde s'a prăsit fasolea Soia

Fasolea Soia se cultivă mai mult în China şi Japonia, de unde e originea ei şi unde formează o hrană foarte preţuită de către locuitorii acelor ţări. Şi în Europa e cunoscută de foarte mult timp acest neam de fasole, însă cultura ei nu s'a putut întinde, căci nu au fost cunoscute îndestul calităţile şi însuşirile ei hrănitoare.

Clima ţării noastre, în general, îi place de minune, căci ea rabdă foarte bine la secetă şi n'are duşmani aproape deloc, nici între insecte şi nici între ciuperci. In toate regiunile unde se coace porumbul se poate cultiva Soia.

Cele mai bune pământuri pentru fasolea Soia sunt cele uşoare şi anume pământurile adânci nisipo-argiloase şi nisipo-calcaroase.

Ca plantă premergătoare ea nu are nici o pretenţie, iar după ea poate urma oricare altă plantă, căci lasă pământul curat de buruieni şi foarte bogat în materii hrănitoare (azot).

Cum se cultivă Soia

Lucrarea pământului se limitează la o arătură adâncă Toamna şi a doua în faţă, Primăvara. Sămânatul se face în jumătatea a doua a lunei Aprilie sau începutul lui Mai, în pământ ravăn, proaspăt arat, bine mărunţit, pentru ca să răsară sămânţa cât mai curând.

Sămânatul se poate face în cuiburi sau în rânduri; în primul caz cuiburile se pun la 60 cm. depărtare, cu 15 kgr. sămânţă la Hect., iar în cazul al doilea rândurile vor fi 50—60 cm. unele de altele, iar boabele în rând 15—18 cm. şi vor trebui circa 35—40 kgr. sămânţă.

Ca lucrări de întreţinere vor trebui două sape: prima imediat după ce plantele au format bine cele dintâi două foi, iar a doua sapă, fără muşuroaie, după 3 săptămâni.

Infloritul are loc în a doua jumătate a lunei Iunie, iar după aceia nu trebue să se mai umble cu sapa pentru ca legatul florilor să se facă în cât mai mare măsură.

Tecile dela poală încep a se coace la începutul lunei Septemvrie, iar la finele acestei luni sau în luna Octomvrie — după timp — coacerea se desăvârşeşte. Atunci foile se îngălbenesc şi cad, iar tecile capătă o culoare cafenie sau gălbue, — după varietate.

Recolta se face cu secerea sau cu coasa, lăsându-se 2—3 zile pe câmp, în grămezi, mici, pentru a se complecta bine uscarea vrejilor şi tecilor. Se poate şi smulge cu mâna şi odată cu smulsul, mănunchiurile se fac grămejoare. După uscare se treeră cu imblăcii sau cu caii.

Producţiunea de boabe la hectar variază între 19-26—37 hl. (14—19—27 măji metr.) à 65—72—75 klg., iar paiele (vreji) 20—40—50 măji m.

Paiele (vreji) sunt un foarte bun nutreţ, în special pentru oi.

Propaganda care se face azi pentru, cultura acestei plante e motivată din următoarele puncte de vedere:

a) Pentru a mări producţiunea grâului căci nu este altă plantă premergătoare pentru grâu mai nimerită ca Soia, pentrucă ea lasă, după recoltare, pământul mai afânat, mai curat de buruieni şi mai bogat în Azot (materii hrănitoare), lucru care face ca grâul să crească foarte bine, şi să dea o producţiune mare şi de bună calitate. Nici chiar după ogorul sterp — negru — grâul nu produce aşa bine ca după Soia.

b) Fasolea Soia dă o producţiune mare şi cu o putere de hrănire cu care nu se poate compara nici una din plantele noastre obişnuite în cultură. Boabele de Soia conţin 17%—20% grăsimi şi 27%—36% substanţe azotoase. Măcinate şi amestecate cu făina de grâu sau secară dau o pâine dintre cele mai gustoase şi mai hrănitoare decât pâinea făcută numai din grâu sau numai din secară.

Din făina de Soia se fac diferite turte şi alte paste ca: macaroane, pesmeţi, tăieţei etc. Făina de Soia dospită în apă dă lapte de soia, din care se poate face şi brânză şi unt, natural după o preparaţie specială. Din Soia prăjită se face şi o cafea foarte gustoasă. Produsul principal al Soiei e însă uleiul, care se foloseşte de către populaţia săracă, fiind mai eftin decât alte uleiuri. Şi în industrie e căutat foarte mult, pentru unsul maşinilor, acest ulei, servind şi la fabricarea vopselelor şi lacurilor, la facerea săpunului şi a glicerinei, din care se face dinamita. Asemenea se fac din el şi multe medicamente.

c) Pentru că cultura Soiei e bănoasă, boabele ei fiind scump plătite azi de către negustorii germani, care cumpără dela noi vagonul cu 35.000 lei. In Germania se extrage din Soia uleiul, de care se simte acolo mare lipsă, pentru hrana populaţiei, iar din făină făcându-se diferite produse alimentare.

Din cele arătate până aci se vede cât de mare e importanţa culturei Soia pentru economia rurală şi naţională, de aceia bine ar fi ca ea să fie cultivată şi de către plugarii nostri, făcând la început o mică încercare cu 1 kgr. de sămânţă şi după ce vor deprinde meşteşugul culturei şi îi vor aprecia însuşirile ei bune vor putea da în anii următori, o extindere mai mare acestei culturi.

Pentru a obţine un preţ mai mare şi mai sigur pentru această fasole, mulţi dintre agricultorii, cu moşii mai mari, s'au asociat într'un mare sindicat numit „Sindicatul Soia" a cărui preşedinte e dr. C. Garoflid, fost ministru de agricultură. Acest sindicat produce mii de vagoane de Soia anual, pe care le exportă toate în Ţara Nemţească, câştigând astfel frumoase sume de bani.

Pentru procurarea seminţei de Soia cultivatorii se pot adresa Camerei Agricole a judeţului respectiv, care le va putea da şi alte lămuriri în ceia ce priveşte vânzarea şi sindicalizarea.

Făgăraş, 4 Ian. 1936.

Profesor V. Mihalţianu

Işi vor potoli Ungurii poftele revizioniste?

După călătoria pe care contele Teleki a făcut-o în America

Zilele trecute s'a întors la Budapesta contele Teleki, dintr'o călătorie pe care a făcut-o în America, cu prilejul serbărilor fundaţiei ungureşti „Cranigie".

Presa maghiară a căutat să nu destăinue nimic din scopurile acestei călătorii. Numai ziarul „Nemzeti Ujság" şi-a spus câteva păreri, cari se păreau a fi cuprins mult adevăr.

Contele Teleki n'a mai fost în America de 12 ani, şi de această dată a putut să se convingă de starea faptică şi anume că Ungurii, pripăşiţi în cuprinsul Statelor Unite, sunt foarte mărginiţi în ceiace priveşte orientarea lor asupra problemei revizioniste.

Această scădere, pe care a constatat-o contele Teleki, faţă de poporul maghiar din America, l-a silit pe acesta să dea sfatul „fraţilor săi de sânge", ca să-şi potolească gândurile şi planurile, pe care le aveau asupra problemei revizuirii tratatelor de pace. Contele Teleki a mai sfătuit pe ungurii din America, să trăiască în raporturi mai dulci cu restul popoarelor din cuprinsul Statelor Unite, căci orice poftă spre o revizuire a tratatelor de pace, nu va putea să aibă nici un rezultat.

Din cele de mai sus se poate desprinde faptul, că astăzi nici conţii maghiari nu mai nădăjduesc o revizuire a tratatelor de pace şi mai ales reînvierea Ungariei... de altădată.

Pentru memoria lui „Gheorghe Lazăr"

Un gând frumos al învăţătorilor

Din partea Revizoratului Şcolar al judeţului Sibiu, am primit o adresă oficială, prin care suntem rugaţi a publica în paginile foii următorul

APEL:

pentru mărirea fondurilor ridicării unui bust marelui redeşteptător al ideii naţionale, Gheorghe Lazăr, în comuna Avrig, jud. Sibiu (locul de naştere al marelui cărturar).

Iată ce spune apelul:

Marele redeşteptător al ideii şi conştiinţei naţionale Gheorghe Lazăr, care s'a născut şi îşi doarme somnul de veci în comuna Avrig, nu s'a învrednicit de a avea în comuna sa natală un bust, pe care privindu-l, să trezească în noi sentimente de abnegaţie şi curaj, în lupta grea a vieţii.

Cercul cultural al învăţătorilor „Gheorghe Lazăr", din Avrig, în înţelegere cu Revizoratul şcolar al judeţului Sibiu, precum şi cu alţi oameni de bine în dorinţa de a nemuri figura scriitorului şi marelui dascăl şi român Gheorghe Lazăr a luat iniţiativa ridicării unui bust vrednic de amintirea aceluia care şi-a dat viaţa pentru neamul său.

Bustul se va ridica în Avrig.

Pentru mărirea fondurilor, apelăm la toţi bunii Români şi oameni de bine, cat să-şi dea obolul, contribuind fiecare cu o pietricică la ridicarea bustului. Contribuţiile se vor trimite la Revizoratul şcolar al judeţului Sibiu, unde îşi are sediul comitetul de acţiune.

Sibiu, la 1 Ianuarie 1936.

Comitetul de acţiune.